

Debilitating Silence

Rabbi Rebecca Schatz

בס"ד

ויקרא י"א

וַיִּקְחוּ בְנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶטְאוֹ וַיִּתְּנוּ בָּהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂמִימוּ עָלֶיהָ קִטְרֶת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם:

Leviticus 10:1

Now Aaron's sons Nadab and Abihu each took his fire pan, put fire in it, and laid incense on it; and they offered before Adonai alien fire, which He had not enjoined upon them.

ויקרא י"ב

וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי יְהוָה:

Leviticus 10:2

And fire came forth from Adonai and consumed them; thus they died at the instance of Adonai.

ויקרא י"ג

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה | לֵאמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדֹּשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד וַיִּדֹּם אַהֲרֹן:

Leviticus 10:3

Then Moses said to Aaron, "This is what Adonai meant when God said: Through those near to Me I show Myself holy, And gain glory before all the people." And Aaron was silent.

ויקרא י"ד

וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה הֵן הַיּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַטָּאתָם וְאֶת־עֹלֹתָם לִפְנֵי יְהוָה וַתִּקְרָאנָה אֹתִי כְּאֵלָה וְאֶכְלָתִי חֲטָאת הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּטֵּב בְּעֵינַי יְהוָה:

Leviticus 10:19

And Aaron spoke to Moses, "See, this day they brought their sin offering and their burnt offering before Adonai, and such things have befallen me! Had I eaten sin offering today, would Adonai have approved?"

ויקרא י"ה

וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּטֵּב בְּעֵינָיו:

Leviticus 10:20

And when Moses heard this, he approved.

ויקרא י"ו

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְלֹאֲלַעְזָר וְלֹאֲיִתְמָר | בְּנֵי רָאשֵׁיכֶם אֶל־תִּפְרְעוּ | וּבְגָדֵיכֶם לֹא־תִפְרְמוּ וְלֹא תִמָּתוּ וְעַל כָּל־הָעֵדָה יִקְצֹף וְאֲחִיכֶם כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִכְנוּ אֶת־הַשְּׂרֹפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה:

Leviticus 10:6

And Moses said to Aaron and to his sons Eleazar and Ithamar, "Do not bare your heads and do not rend your clothes, lest you die and anger strike the whole community. But your kinsmen, all the house of Israel, shall bewail the burning that Adonai has wrought.

Debilitating Silence

Rabbi Rebecca Schatz

רשב"ם על ויקרא י"ג:ג'

וידום אהרן - מאבלותו ולא בכה ולא התאבל, שכן כתיב ביחזקאל: בן אדם הנני לוקח ממך את מחמד עיניך במגפה וגו' האנק דום מתים אבל לא תעשה.

Rashbam on Leviticus 10:3:3

וידום אהרן, he desisted from his mourning, did not weep and did not perform rites of the mourning.

הטור הארוך, ויקרא י"ג:ג'

וידום אהרן. פי' הרמב"ן שהי' בוכה בקול ואז שתק כמו אל תדום בת עיני:

Tur HaAroch, Leviticus 10:3:3

וידום אהרן, "Aaron remained silent." Nachmaides writes that Aaron wept aloud, after which he remained silent. We find the same meaning of the word וידום in Lamentations 2,18 אל תדום בת עיניך, "give your eyes no rest (from weeping)!"

זבחים קט"ו ב"י"ג

דבר זה אמר הקב"ה למשה ולא ידעו עד שמתו בני אהרן כיון שמתו בני אהרן אמר לו אהרן אחי לא מתו בניך אלא להקדיש שמו של הקב"ה כיון שידע אהרן שבניו ידועי מקום הן שתק וקבל שכר שנאמר (ויקרא י', ג) וידום אהרן

Zevachim 115b:13

The Holy One, Blessed be He, said this statement to Moses, but Moses did not know its meaning until the sons of Aaron died. Once the sons of Aaron died, Moses said to him: Aaron, my brother, your sons died only to sanctify the name of the Holy One, Blessed be He. When Aaron knew that his sons were beloved by the Omnipresent, he was silent and received a reward, as it is stated: "And Aaron held his peace [vayidom]."

רש"י על ויקרא י"י"ט:א'

וידבר אהרן. אין לשון דבור אלא לשון עז, שנאמר וידבר העם וגו' (במדבר כ"א), אפ"ש משה קצף על אלעזר ועל איתמר ואהרן מדבר? הא ידעת שלא היתה אלא מדרג כבוד; אמרו: אינו בדין שיהא אבינו יושב ואנו מדברים לפניו, ואינו בדין שיהא תלמיד משיב את רבו; יכול מפני שלא היה באלעזר להשיב? ת"ל ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא וגומר (שם ל"א), הרי נשרצה, דבר לפני משה ולפני הנשיאים, זו מצאתי בספרי של פנים שני:

Rashi on Leviticus 10:19:1

AND AARON SAID — The term "saying" used here denotes a harsh utterance, as it is said (Numbers 21:5) "And the people spake (וידבר) against Moses, etc." — Is it likely that when Moses expressed his indignation with Eleazar and with Ithamar, Aaron should reply to him in such harsh language? You must consequently know (conclude) that it was only by way of respect that these remained silent. They thought, "It would not be right that our father (Aaron) should be sitting here (be present) and that we should speak in his presence, nor would it be right that a disciple should retort on his teacher (Moses)". You might think, however, that Eleazar did not possess the ability to reply, and that on this account he was silent. This was not so for it is stated (Numbers 31:21) "And Eleazar the priest spake to the men of the army, etc." — and so you see that when he wished to do so he did speak in the presence of Moses and in the presence of the princes (cf. Numbers v. 13). This I found in the ספרי של פנים שני (known under the name of מדרש פנים or ספרי זוטא or see Yalkut Shimon on Torah 785:40).

Debilitating Silence

Rabbi Rebecca Schatz

אור החיים על ויקרא י"ז:ט"א

וידבר אהרן אל משה. רז"ל (תו"כ) אמרו אין דיבור אלא לשון עז, יורה על דברים קשים. צריך לדעת איך יוצדק ענין זה באהרן עם משה. ואולי כי לצד שאמר משה לבניו הנותרים שהוא דבור דומה לקללה והוא עדיין בחרדת לב על ב' בניו שכבר מתו בו ביום והשטן מקטרג. ומה גם כששמע עקימת שפתיו של משה בדמיון הקללה, לזה חרד לבו ודבר בקול גדול לפני משה כי נכמרו רחמיו אל בניו:

Or HaChaim on Leviticus 10:19:1

Aaron spoke (harshly) to Moses. *Torat Kohanim* reminds us that the word דבר invariably signals harsh talk. Why was Aaron justified in adopting this tone of voice when speaking to Moses? Moses had not even addressed him, much less criticised him! Perhaps Aaron had felt slighted by Moses' angry reproof in verse 16-17 to his sons why they had not eaten the meat of the sin-offering. Moses' accusation did not sound unlike a curse. Aaron felt that at a time when he was still in shock from the death of his two older sons and Satan had a relatively free hand that such an accusation would endanger the lives of his surviving sons. Aaron's outburst may therefore be interpreted as the complaint of a father whose feelings of mercy towards his children have been aroused.

אור החיים על ויקרא י"ז:ט"ב

הן היום. רז"ל דרשו (זבחים קא.) שרצונו לומר וכי ביום זה הקריבו אלעזר ואיתמר שאסורים להקריב באנינות שאתה אומר שמא הקרבתם אותנו באנינות ולזה שרפתם, אני הוא שהקרבתי וכהן גדול מקריב אונן.

Or HaChaim on Leviticus 10:19:2

"behold, this very day, etc." Our sages in *Zevachim* 101 understand this expression as follows: "did Eleazar and Itamar offer the sin-offerings this day, a day when they are prohibited of performing the service seeing their brothers have not yet been interred and this is why you accuse them of have burned the meat? It was I who have offered the sacrifice and in my capacity as High Priest I am entitled to perform this sacrifice even while in mourning for my sons who have not yet been interred!" The implication is "why did you accuse my sons of something they have not been guilty of at all?"

רש"י על ויקרא י"ז:כ"א

וייטב בעיניו. הוזהר ולא בוש לומר לא שמעתי (זבחים ק"א):

Rashi on Leviticus 10:20:1

AND IT WAS PLEASING IN HIS EYES — He admitted his error and was not ashamed to do so, by saying (instead of admitting it) "I have not heard a statement (from God regarding this)", but rather he said, "I have heard, but I forgot it" (*Sifra*, *Shemini*, Chapter 2 12; *Zevachim* 101b).

Targum Jerusalem, Leviticus 10:20

For Moshe heard, and the word was pleasing before him.

ויקרא י"א:מ"ד

כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת־נַפְשֵׁיכֶם בְּכָל־הַשְׂרָץ הָרָמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ:

Leviticus 11:44

For I Adonai am your God: you shall sanctify yourselves and be holy, for I am holy. You shall not make yourselves unclean through any swarming thing that moves upon the earth.